

EXPUNERE DE MOTIVE

Întrucât, realitatea socială demonstrează că inițiativa civică are un grad scăzut de răspândire și fiindcă participarea activă a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor administrative și în procesul de elaborare a actelor normative nu a putut fi stimulată de așa natură încât să trezească inițiativa civică a populației, considerăm oportună implicarea societății civile prin elaborarea unui cadru facil de participare a acestora la procesul de elaborare a actelor normative.

Totodată, este fundamental necesar ca obiectivele și principiile legii să fie protejate și să se asigure eficiența lor urmărire, prin instituirea unor sancțiuni directe și clare.

În acest sens, se impune instituirea unui sistem de control și sancțiune a nerespectării cadrului legal menit să asigure îndeplinirea obiectivelor și principiilor de transparență decizională.

Pentru a putea fi evitate orice abuzuri de drept sau nerecunoașterea dreptului de a fi consultată societatea civilă, prin cetățenii săi sau asociațiile legal constituite, sarcina consultării prin organizarea unor dezbateri publice se impune a fi prevăzută cu caracter obligatoriu și nu doar la cererea punctuală a societății civile. Aceasta obligație vizează numai cazul unor anumite categorii de proiecte de acte normative, stabilite în mod expres în lege.

În acest fel se acordă dreptul și beneficiul de a se proceda la excluderea consultărilor prin organizarea de dezbateri publice pentru proiecte de acte normative ce nu prezintă larg interes.

Deopotrivă, se înlătură dificultățile ocazionate de formularea, preluarea și procesarea unor cereri de organizare de dezbateri publice pentru o multitudine de proiecte de acte normative, importante și de interes general.

Totodată, stabilirea în sarcina autorităților publice a acestei obligații asigură evitarea unor potențiale situații conflictuale ce ar putea congestiona instanțele.

În fapt, autoritățile administrației publice centrale și locale folosesc definiția precară existentă în forma actuală a legii pentru a justifica nesoluționarea sau soluționarea parțială a cererilor de comunicare a proiectelor de acte normative formulate de către societatea civilă, invocând inexistența „aplicabilității generale”.

Nu există o înțelegere și aplicare unitară a conceptului de „act normativ cu aplicabilitate generală”, mai ales în cazul formulării unor cereri de informare pe o perioadă determinată cu privire la toate proiectele de acte normative care fac obiectul legii nr.52.

O indicare clară a domeniilor de interes public este susceptibilă de a determina restrângerea cercului și identificarea acelor proiecte care fac obiectul legii și al cererilor societății civile.

De asemenea, delimitarea conceptuală are drept consecință eliminarea unuia dintre motivele de refuz de soluționare a cererii de către autoritățile publice.

Este necesară clarificarea acestei obligații cu privire la termenul pentru care se poate solicita comunicarea tuturor actelor normative cu aplicabilitate generală, pentru a putea fi evitate interpretări restrictive ale autorităților administrației publice implicate.

Totodată, trebuie eliminată din textul de lege sintagma “după caz” întrucât acesta oferă facultatea inițiatorului de a transmite proiectele inițiate folosind doar anumite canale de comunicare. În acest sens realitatea educațională și economică ne arată că pentru o mare parte din populație informarea se realizează prin intermediul mass-media.

Pentru evitarea interpretărilor în afara voinței inițiale a legiuitorului și pentru o mai eficientă informare a societății, dar și pentru a evita eventuale abuzuri și solicitări inutile din partea cetățenilor, este necesară această definire a dreptului la informare și a limitelor lui.

Realitatea cotidiană reclamă mai mult timp pentru relizarea activităților pe care le presupune un proces real de consultare publică. Astfel, în ceea ce privește actele normative inițiate, timpul de consultare, analiză și deliberare trebuie extins pentru a se asigura calitatea propunerilor și sugestiilor venite din partea părților afectate.

Tot astfel se asigură și rezonabilitatea exercitării drepturilor conferite de prezenta lege societății civile.

Termenele propuse sunt în acord cu standardele minimale de consultare publică adoptate și promovate de Uniunea Europeană.

Este necesară rezonabilitatea exercitării drepturilor conferite de prezenta lege, propunerea fiind în acord cu standardele minimale de consultare publică adoptate și promovate de Uniunea Europeană.

Aceste măsuri se impun pentru a evita confuziile cu privire la destinatarul propunerilor. Pentru a se evita situații în care acte normative din domenii de interes general, importante, să fie emise fără consultarea societății civile, se impune responsabilizarea autorităților administrației publice. Aceasta cu atât mai mult cu cât, așa cum realitatea o dovedește, publicarea proiectelor de acte normative și consultarea cetățenilor se realizează în prezent în mod defectuos, de cele mai multe ori cu nerespectarea prevederilor actualei Legi nr.52/2003.

Termenele extrem de scurte prevăzute de procedura legală, actualizarea site-urilor autorităților cu întârziere, implicit nerespectarea acestor termene, lipsește de efecte juridice aceste prevederi, în forma actuală. Caracterul obligatoriu al consultării cetățenilor de către autoritatea publică emitentă, prin organizarea din oficiu a dezbatelor publice, elimină riscul adoptării unor acte normative de interes general, fără consultarea prealabilă a cetățenilor și organizațiilor acestora.

Întrucât cetățenii sunt beneficiarii finali ai acestor acte normative aceștia au dreptul de a influența și adapta actele la nevoile și realitățile sociale, astfel că orice act emis cu nerespectarea drepturilor prezente ce asigură beneficiul obținut prin aderarea la contractul social trebuie sancționat sever.

Pentru a evita eventuale interpretări și întrucât instituția plângerii prealabile nu poate reprezenta un instrument de anulare a unui act publicat în monitorul oficial se impune mențiunea că aceasta nu este obligatorie.

Întrucât astfel de acte normative pot produce prejudicii majore cetățenilor, care ar trebui să beneficieze de pe urma acestor instrumente democratice, este necesară precizarea exactă a entităților responsabile și răspunzătoare în aceste situații. Fiindcă actele normative sunt de o

deosebită importanță, acest lucru trebuie relevat prin instituirea răspunderii la nivelul cel mai înalt. Astfel instituția superioară decidentă trebuie să răspundă de aspectele sociale superioare. În ceea ce privește excepția răspunderii personale a persoanelor decidente responsabile, aceasta se impune întrucât în materie de legiferare și emitere de acte normative atenția trebuie să fie sporită. Aceste acte pot afecta mari categorii sociale sau chiar întreaga societate, motiv pentru care culpa în materie nu poate fi plasată la nivelul răspunderii disciplinare. Prin adoptarea prezentelor măsuri se vor responsabiliza decidenții publici și se vor elimina aproape în totalitate situațiile litigioase. Răspunderea personală garantează buna credință dar și imparțialitatea decidenților responsabili cu astfel de decizii incidente asupra a milioane de români, cât și respectarea prezentelor dispoziții.

Din toate aceste considerente, dar și din alte motive legate de securitatea procesului de votare, vă înaintăm spre dezbatere și adoptare propunerea de modificare și completare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

INIȚIATORI:

Deputat Mircia Giurgiu – Parlamentar independent
Deputat Daniel Buda – Grupul parlamentar PDL
Deputat Petru Călian – Grupul parlamentar PDL
Deputat Adrian Gurzău – Grupul parlamentar PDL
Senator Mihail Hărădu – Grupul parlamentar PDL
Senator Șerban Rădulescu – Grupul parlamentar PC
Deputat Cornel Itu – Grupul parlamentar PSD
Senator Alexandru Cordoș – Grupul parlamentar PSD
Deputat Horea Uioreanu – Grupul parlamentar PNL
Deputat Virgil Pop – Grupul parlamentar PNL
Senator Marius Nicoară – Grupul parlamentar PNL
Deputat Mate Andras Levente – Grupul parlamentar UDMR

DEPUTAT ARION VIOREL PDL
Deputat Petru Monte PSD
Deputat VALESCU TRAIAN PDL
Deputat Marius Dugulescu PDL
Deputat Ignat Miron - Minoritati
PRIGORITĂ V. SILVIA - PDL
BUCURTEA STEFAN PNL
Deputat COBANU GHEORGHE PDL